

KARLSBORGS
KOMMUN

Systematisk kvalitetssammanställning 2021/2022

Förskolan Vätterskolan

Karlsborgs kommun

Storgatan 16, 546 82 Karlsborg

0505-170 00, kommun@karlsborg.se

www.karlsborg.se

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Åtgärder enligt föregående sammanställning.....	5
Underlag och rutiner.....	7
Organisation och förutsättning	8
Verksamhetens prioriterade mål.....	9
Mål	9
Insatser:	9
Resultat:.....	9
Analys:	11
Åtgärd för utveckling:	12
Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.....	13
Mål	13
Insatser:	13
Resultat:.....	13
Analys:	13
Åtgärder för utveckling:	14
Normer och värden.....	15
Mål	15
Insatser:	15
Resultat:.....	15
Analys:	19
Åtgärder för utveckling:	20
Utveckling och lärande.....	21
Mål	21
Insatser:	21
Resultat:.....	21
Analys:	22
Åtgärder för utveckling:	23
Barns inflytande	24
Mål	24
Insatser:	24

Resultat:.....	24
Analys:	25
Åtgärder för utveckling:	26
Förskola och hem	27
Mål:	27
Insatser:	27
Resultat:.....	27
Analys:	29
Åtgärder för utveckling:	30
Övergång och samverkan	31
Mål	31
Insatser:	31
Resultat:.....	31
Analys:	31
Åtgärder för utveckling	32
Barn i behov av särskilt stöd	33
Mål	33
Insatser:	33
Resultat:.....	33
Analys:	34
Åtgärd för utveckling	34
Organisation och struktur	35
Insats:	35
Resultat:.....	35
Analys:	35
Åtgärd för utveckling:	36
Insats:	36
Resultat:.....	36
Analys:	36
Åtgärder för utveckling:	36
Sammanfattande analys och reflektion av rektor	37

Inledning

På förskolan Vätterskolan finns två avdelningar: Vågen och Flotten. Förskolan ligger i en vacker skola från sekelskiftet vid Vätterns strand. I vår närmiljö har vi Karlsborgs fästning, grönområden och Vanäs udde, vilket blir naturliga utflyktsmål.

Vätterskolans vision:

”På förskolan möter vi varandra med nyfikenhet i närvarande möten.”

Värdeord:

Nyfikenhet, närvarande möten.

Vätterskolans värdegrund:

”Förskolan ska vara välkomnande och accepterande. Vi ska möta varandra med nyfikenhet i närvarande möten vilket är en förutsättning för barns trygghet och självkänsla. Förskolan ska genom detta arbetssätt belysa alla människors lika värde och rusta barnen för framtiden.”

Vi har under läsåret använt oss av olika material. På Vågen har vi arbetat utifrån Språkgympa med babblarna och på Flotten Kungaskogen och Väpplarna. Här följer en kort beskrivning av materialen.

Språkgympa med Babblarna

I SpråkGympa leker vi med TAL och SPRÅK samtidigt som vi utvecklar MOTORIKEN. Om man använder kroppen samtidigt som man utvecklar tal och språk blir det både roligare och enklare för många barn. Den motoriska leken gör att barnet inte fokuserar så mycket på de språkliga förväntningarna.

Kroppspeken i SpråkGympa utgår från de motoriska grundformerna. Det betyder att vi jobbar med grundläggande motoriska övningar och ökar kroppskontrollen genom att återkommande hoppa, gå, springa, krypa, åla, klättra och så vidare. Detta har vi dragit nytta av även detta år när vi undervisat i kropp och rörelse med de yngre barnen.

Kungaskogen

Kungaskogen är ett värdegrunds material som vi arbetar med för att undervisa barnen i hur man är en bra kompis och att vara rädd om allt levande samt att alla på vår planet är lika mycket värda. Sagan bygger och stärker relationer. Berättelserna är händelser som barnen enkelt kan relatera till! Och det är viktigt med empati och att alla får en bra värdegrund. Konfliktlösningen blir också enklare när man kan relatera till alla händelser i Kungaskogen och hur Snick och Snack gjorde. Sången och musiken stärker budskapen!

Undervisningen sker med handdockor som vi spelar teater med och vi tränar vår finmotorik genom att rita och klippa olika alster. Vi skapar dem olika karaktärerna i olika material, men framför allt har vi roligt och lär oss samtidigt

Väpplarna

Väpplarna är ett arbetsmaterial som inriktar sig på de barn som ska börja förskoleklassen efter läsåret. Det tar upp alla olika mål i läroplanen, och vi undervisar barnen på olika sätt för att erbjuda de en bra grund att stå på. Vi har undervisning i natur och teknik, matematik, språk

och det sociala samspelet. Detta görs genom olika övningar som pedagogerna undervisar barnen i.

Härvarande/närvarande pedagog

Vi kommer i detta arbete använda oss av uttrycken härvarande/närvarande pedagog.

Med härvarande pedagog menar vi: Att en pedagog är fysiskt nära barnen och lyhörd för vad som händer i situationen, för att kunna stötta och uppmuntra barnen i aktiviteten här och nu.

Närvarande pedagog menar vi: Att en pedagog inte behöver vara fysiskt nära barnen men lyhörd för vad som händer i situationen, så att pedagogen vid behov kan stötta och uppmuntra barnen.

Åtgärder enligt föregående sammanställning

- Läsårets prioriterade mål har varit motorisk utveckling som vi har lagt stor vikt vid. Vi har haft ett gemensamt prioriterat mål på förskolan.
- Under höstterminen möttes vi mellan avdelningarna och hade ett gemensamt rörelsepass utomhus/ inomhus en gång i månaden. En pedagog i ett rullande schema hade ansvar för att planera och leda aktiviteten.
- Under detta läsår har vi arbetat aktivt med att dela upp barnen i mindre grupper och göra små utflykter utanför gården. Även inne har vi delat upp barnen och varit på olika ställen och undervisat olika saker anpassade för just detta tillfälle och denna grupps intressen och behov.
- Utomhus har vi delat upp barngruppen på våra promenader så de största barnen går sin promenad och de yngre sin, detta har gjort att de yngre har växt och fått tagit egna beslut och inte följt de äldre.
- Vi har genomfört trygghetsvandring med de stora barnen.
- De äldre barnen har regelbundet haft promenad till skog och park en gång i veckan. Hos de yngre barnen har det varit mer oregelbundet men förekommit. Då mest korta utflykter utanför gården. I januari fick äntligen förskolan sina efterlängtade lådcyklar och kunde i och med detta ta sig på längre utflykter. Vid dessa tillfällen har det blivit både skog, parker, lilla återvinningscentralen, den stora återvinningscentralen i norra skogen, biblioteket, hälsat på andra förskolor, rundvandring i Karlsborg tätort för att se vart mataffären, badhuset och kommunhus. (Där Helena jobbar när hon inte är hos oss eller på andra förskolor)
- Det har gjorts fler färdiga lådor med kreativt och pedagogiskt material att ta med ut. Dessa har fått sina platser på hyllor i hallen för att lätt kunna tas med ut. Detta för att barnen lättare ska ha haft fler valmöjligheter utomhus, och därigenom kunnat ha mer inflytande över innehållet i den fria aktiviteten utomhus. Hos de yngre barnen har pedagogerna tagit med en eller flera lådor ut på gården vid utgång och barnen har fått välja på de lådor som varit med ut.
- När nya familjer har kommit till vår förskola har vi pedagoger gått igenom V-klass med varje familj och uppmuntrat alla vårdnadshavare både gamla och nya att gå in i V-klass regelbundet. Vi har även lämnat ut en lathund som visar alla steg till hur man loggar in. Denna lathund har också hängt på ytterdörren. Detta har resulterat i att det är färre familjer som inte kommer in. Det har oftast varit driftstörning de gånger vårdnadshavare har påpekat att de har haft problem. Trots denna insats upplever vi att det är många föräldrar som fortfarande inte går in och tar del av den information vi lägger ut.
- Vi har gjort en anslagstavla i hallen där bild och namn på vikarierna har funnits. Vi har även skrivit upp vilka pedagoger som varit frånvarande och vilka vikarier som är insatta och ibland även vilka tider de varit insatta.
- Även i år delades föräldraenkäten ut i pappersformat. Det fanns en låda och penna i hallen där föräldrarna kunde lämna in sina papper anonymt. Många papper följde med hem men de var få som kom tillbaka.
- Vi har genomfört extra turer till Strandskolans omgivning vilket gett barnen möjlighet att se och bekanta sig med omgivningarna kring skolan.
- Vi har delat upp barngruppen och tagit med några få barn utanför förskolans gård.

- Nytt schema gjordes till höstterminen. Detta schema byggde på att alla pedagoger i huset öppnade och stängde. Eftersom Vågen hade ett mindre antal barn under hösten, var de färre pedagoger. Det resulterade till att vi fick arbeta tätare tillsammans för att täcka personaltätheten på båda avdelningarna under vistelsetiden. Under slutet av höstterminen och början av vårterminen skolades fler barn in på Vågen. En till tjänst tillkom i januari och vi fick till ett heltäckande schema på båda avdelningarna.
- Utvärderingsmaterialet inför kvalitetsarbetet har redigerats.

Underlag och rutiner

Vi har arbetat gemensamt med planering – genomförande –reflektion och utvärdering. Som underlag har vi använt oss av:

- Läroplanen.
- Skollagen.
- Barnkonventionen.
- Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Dokumentationer.
- Observationer.
- Reflektioner med barnen.
- Reflektioner i arbetslaget.
- Planeringar i arbetslaget.
- Pedagogiska samtal efter verksamhetsbesök.
- Planeringsdagar/fortbildningsdagar.
- Pedagogiska diskussioner/reflektioner på Apt.
- Barnråden.
- Inskolningssamtal.
- Överskolningssamtal.
- Utvecklingssamtal.
- Föräldramöte digitalt.
- Föräldraråd.
- Föräldraenkäter. (pappersformat)
- Enkäter till 5-åringar.
- Kvällsplaneringar.

Under året har vårdnadshavarna fått information om vårt prioriterade mål. Detta har skett genom V-klass och uppsatta skyltar på förskolan.

Organisation och förutsättning

Vätterskolans förskola är belägen i ett gammalt gediget hus i två våningsplan. Nedre våningen består av stora rum och övre våning består av många små rum. Vi har en vacker utemiljö med närhet till sjön Vättern och gångavstånd till Karlsborgs fästning samt Vanäs udde.

Förskolan består av två avdelningar: Avd Vågen med barn 1-3 år, Avd Flotten med barn 3-6 år

Förskolan har under året haft 34 barn. Det har funnits barn i behov av särskilt stöd.

Personalstyrkan har bestått av 2,25 heltidstjänster på de yngre barnens avdelning under ht och 3 heltid under vt och 3 heltidstjänster på avdelningen med äldre barn samt en resurs på 75% under läsåret.

Höstterminen bestod arbetslaget på Vätterskolan av:

- 2,25 förskollärare
- 3 barnskötare
- 1 resurs.

Vårterminen bestod arbetslaget på Vätterskolan av:

- 2 förskollärare
- 3 barnskötare
- 1 utbildad barnskötare.
- 1 resurs

Under läsåret hade vi en lokalvårdare på 23,75%

Vi har haft ett måltidsbiträde på 81,12% i köket

Vätterskolans förskola har mottagningskök och har fått sin lunch lagad och transporterad från Carl Johan skolan till avdelningarna Vågen och Flotten. Frukost och mellanmål har beretts på plats.

Fortbildningar som vi genomfört under läsåret har varit:

- ”Läsllyftet”. 1 pedagog från varje avdelning. Hela arbetslaget har deltagit i arbetet men 1 pedagog från varje avdelning har varit på träffarna.
- Förskolans lärmiljöer (Digital föreläsning).
- Digital föreläsning widget go
- Digital brandutbildning med fysiskt slutprov.
- Digital föreläsning via Lärarförbundet Jenny Jakobsson Lundin ”När samspelet inte flyter.
- Utbildning i nytt lönesystem.

Verksamhetens prioriterade mål

Mål

Vårt gemensamma prioriterade mål har varit:

” Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande, ” (Lpfö18)

Insatser:

- Arbetat med materialet ”språkgymna med Babblarna”.
- Arbetat med bilder och TAKK-tecken för att förstärka verbala språket.
- Använt oss av sånger och lekar för att belysa kroppsdelar.
- Byggt upp hinderbanor ute och inne.
- Cyklat iväg till för barnen nya ställen så som skogar, lekparker, hinderbanan
- Gått på promenader
- Rörelseaktiviteter inne och ute,
- Använt olika verktyg i skapande verksamhet.
- Dagligt matprat om vad kroppen behöver för att fungera.
- Tränat finmotoriken.
- Klä på sig själva.
- Rörelselekar. Tex Hunden och benet, miniröris och Just Dance.

Resultat:

Vår undervisning har resulterat i att barnen har lärt sig vart olika kroppsdelar sitter på kroppen. De har visat oss det genom att peka ut och berätta var de olika kroppsdelarna sitter samt vad det heter antingen verbalt eller med TAKK-tecken. De har också uppmärksammat kroppsdelar på bilder vi kommit i kontakt med här på förskolan. Det har kunnat vara bilder vi haft uppsatta eller bilder i böcker mm.

Alla barn har visat nyfikenhet och lust att gå olika hinderbanor både ute och inne. Från början var det svårt och många barn önskade en hand som stöd. Med upprepning gick det bättre och bättre. Barnen har med tiden upptäckt att det varit svårt att ta sig igenom hinderbanan snabbt och de har saktat ner tempot för att kunna hålla balansen bättre. Barnen har själva visat intresse för att ta fram och skapa en hinderbana. Detta har skett både inne och utomhus.

Barnen har även använt sig av ritningar och byggt hinderbanor efter dem. När vi under lång tid har arbetat med hinderbanan ville barnen visa att dom lärt sig banans olika moment. Under vårterminen har barnens konstruktion av hinderbanor blivit mer kreativa och de bygger helt nya hinderbanor med egenpåkittade moment och ordning.

Vid utflykter har barnen försökt springa i skogen och upptäckta att det har varit pinnar på marken och en ojämn terräng. De har saktat ner på farten och lyft på fötterna när de har tagit sig framåt. En grop har fångat deras uppmärksamhet. De har gått mycket ner och upp i gropen. Barnen har hittat kojor som de har krupit in och ur.

Vi har sett en utveckling i barnens motorik. De klär på och av sig själva i en större utsträckning nu. Barnen har blivit tryggare och uthålligare i att gå längre sträckor, de har blivit rörligare både ute och inne. De större barnen har lärt sig att promenera på led vid utflykter.

När vi har varit på återvinningscentralen har barnen uppmärksammat att även om de sträckte armarna så högt de kunde ovanför huvudet så nådde de inte hela vägen upp till inkasten på containern

Barnen har gärna velat dansa med ”Just Dance”. De har vågat testa på mer nu, även om det inte har blivit precis som på duken. Även miniröris har varit en aktivitet so de har önskat och genomfört vid olika tillfällen.

Barnen har provat olika handgrepp när de målat med penseln. De har provat att hålla i tjocka eller tunna penslar och provat med olika händer. De har använt stora och små rörelser när de har målat på papper. En del barn kan hålla sig innanför linjerna när de färglägger. Barnen har klippt med sax och visat på att ha olika pennfattningar vilket har utvecklats under året.

Vid användning av lera har barnen knådat leran, rullat bollar och korvar. De har böjt, vridit och dragit i leran. De har känt på leran på olika kroppsdelar.

Barnen har velat prova lera. De har använt olika verktyg för att skapa mönster och visat att det kan bli olika beroende på om de trycker hårt eller mjukt. Många barn har velat dela sin mat själva. Detta har gjort att de har utvecklat sina motoriska rörelser i händerna. De har inspirerat varandra att utforska lera på olika sätt. Några barn har kunnat sätta ord på att de använt olika kroppsdelar för att utforska lera. Vid andra tillfällen har vi pedagoger hjälpt till att sätta ett verbalt språk på vilka kroppsdelar som har använts.

Barnen har tagit grönsaker till måltiderna. De har vågat testa olika och nya grönsaker och maträtter. De flesta barnen har inte tagit mer än de orkar utan väntar och känner efter innan de tar mer.

Analys:

Det är imponerande att se att många barn har kunnat berätta på sina egna sätt vad de gör och att de har olika kroppsdelar som man kan använda till olika saker. Vi har sett det allt tydligare i olika situationer tex när vi har gått hinderbana eller gjort danslek. Detta anser vi sker för att vi har pratat mycket om vart våra kroppsdelar sitter, heter och kan användas till.

Vi har sett att det har varit en framgångsfaktor att göra hinderbana inomhus vissa gånger, då ytterkläderna annars har begränsat rörligheten under de kalla dagarna. Barnen har själva byggt upp hinderbana och uttryckt sig på ett nytt sätt när de går den. De har berättat att de vill klättra över berg och krypa genom tunneln. Det tror vi kan bero på att vi har lagt upp aktiviteten på ett lekfullt sätt och därigenom fångat barnens nyfikenhet och lust att undersöka och relatera till för dem andra miljöer. Vi såg att det var en framgångsfaktor att vi gick igenom hinderbanans struktur en gång innan barnen började. Därefter fick barnen göra hela banan en och en. De andra barnen satt kvar och följde med i händelsen och väntade på sin tur. Detta ledde till att barnen fick en förkunskap och kände sig tryggare när dom själva skulle gå banan, vilket ledde till att barnen hade ett fokus när dom genomförde banan.

Vi fick en stor frihet när våra lådcyklar kom. Vi har kunnat erbjuda fler miljöer för barnen att röra sig i utanför gården. Vi upptäckte snabbt att barnen var nyfikna på vart vi skulle och vad vi körde förbi. Det har blivit många stopp för att undersöka nya miljöer under cykelturerna

Det var väldigt roligt att se att barnen trivdes så bra i skogen. De var fullt sysselsatta med att utforska miljön och vi kunde se att de fick tänka till och använda sin motorik på för de ett annat sätt än på gården. Miljön inspirerade dem att släpa, dra, balansera, lyfta på fötterna och krypa. En framgångsfaktor var att vi pedagoger placerade oss på olika platser centralt och att vi var stilla medan barnen fick utforska miljön runt oss. Detta tror vi var anledningen till att barnen vågade utmana sig och röra sig fritt i miljön. De fick friheten att prova sina kroppar självständigt men ändå ha oss nära både fysiskt och mentalt. Vi fanns där för att uppmuntra, stötta, utmana och fascineras tillsammans med dom. Det är det vi kallar ”härvarande pedagoger” vilket vi tror är en aspekt till barnens positiva resultat. Med de äldre barnen har vi sett att barnen har tagit till sig kunskaper för att förbättra sin motorik. Vi anser att veckopromenaderna har utmanat barnens motorik och uthållighet på ett positivt sätt. Vi tror att genom att ha olika mål för promenaderna gett barnen olika utmaningar att träna på. När vi har gått till skogen har barnen tränat på att gå i kuperad terräng och när vi har gått till lekparken har barnen tränat på att klättra i olika lekställningar och springa i olika lekar. Vi anser även att de återkommande promenaderna har gett barnen möjlighet att ta till sig hur man

går i led för att inte krocka med varandra. Vi har också undervisat med hjälp av "Miniröris" och "Just Dance" där det är förbestämda rörelsemönster att följa. Detta anser vi har utvecklat barnens grovmotorik och kroppsuppfattning. De flesta av de äldre barnen kan nu klä på sig själva, detta tror vi är ett resultat av att vi arbetat med just rörelsemönster.

Vi har sett en stor upptäckarglädje hos barnen när de målade. Vi såg att det blev många rörelsemoment för barnen att doppa penseln i vattnet, snurra i färg och sedan måla på pappret. Vi fick hjälpa till att belysa de olika rörelsemönstren upprepade gånger. Eftersom barnen från början hade vantat på sig blev det svårt att hålla i penseln, när de tog av sig vantarna kunde vi se att de provade olika grepp. Vi kunde även se att de valde den tjocka penseln före den tunna, detta tolkar vi som att det är lättare att hålla i en tjock pensel med små händer. Vi utmanade barnen att välja tunn pensel. Detta resulterade i fler detaljer i skapandet och finare små rörelser som utmanade finmotoriken. Genom att vid upprepade tillfällen utmanat barnen i att använd finmotoriken med olika verktyg har vi sett en utveckling i barnens finmotorik.

Vi såg ett stort intresse hos barnen i att skapa i lera. De inspirerade varandra att utforska leran på olika sätt. Några barn kunde sätta ord på att de använde olika kroppsdelar för att utforska leran. Vid andra tillfällen har vi pedagoger hjälpt till att sätta ett verbalt språk på vilka kroppsdelar som använts. Vi anser att vi har varit hjälpta av att först undervisat i våra kroppars olika delar för att sedan använda vår kunskap när vi fortsatt undersöka andra områden. Vi märker även här att barnen har utvecklat sin finmotorik. De gör flera små rörelser med leran. Det har också varit en framgångsfaktor att leran varit "hård" så att barnen har fått ta i med sina händer.

Vår uppfattning är att det har varit svårt att klippa, men vi har uppmuntrat barnen att klippa själva. Vi har medvetet valt att visa barnen att vi kan tejpa ihop alster när det har blivit fel för att barnen ska våga klippa utan att vara rädda för att det går sönder. Vi anser att vi genom att förklara att det går att laga om det går sönder, har gett barnen en trygghet i att våga försöka.

Vi har hört vid våra samtal kring måltider att barnen själva reflekterar över vad de behöver och vi ser en annorlunda inställning till maten hos barnen. Barnen försöker nu att dela sin mat själva. Vi kan se att det har varit svårt ibland. Vi tror att öga-handkoordinationens utveckling har varit en bidragande faktor i detta.

Åtgärd för utveckling:

1. Vi vill bygga upp och erbjuda barnen fler nya miljöer som stimulerar barnens lek och utforskande både ute och inne.

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Mål

Vårt gemensamma prioriterade mål:

”Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsidentitet eller köns uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.” (Lpfö18)

Insatser:

- Nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling.
- Konflikthantering.
- Dramatisering av situationer hämtade från vardagen
- Tillåtande klimat, alla blir lyssnade på och får uttrycka sin åsikt.
- Arbetat med värdegrundsmaterialet Kungaskogen.
- Barnkonventionen.
- Dela upp barnen i smågrupper både i fri lek och styrda aktiviteter och utnyttjat hela vår miljö under hela dagen.
- Barnråd.
- Rocka sockorna.
- Litteratur i Polyglutt som belyser normbrytande relationer.

Resultat:

Vi har sett att barnen nu i större utsträckning kan vänta på sin tur när något som de vill ha är upptaget. Barnen har då börjat använda sig av förhandlingsteknik. ”När du är klar med den kan jag få den då?” De visar oss att de är mer rädda om varandras skapande genom att de inte förstör det som någon annan har byggt upp. Barnen har accepterat varandras olikheter och behov, det faller sig helt naturligt för dem att det är så. Vi har sett att barnen har tagit till sig dilemman vid olika konflikter som vi har dramatiserat och att de har varit med och diskuterat samt reflekterat över dessa dilemman. Barnen har kunnat relatera till våra olika värdegrundsmaterial vid diskussioner om hur vi ska vara mot varandra. Barnen har börjat förstå och respektera demokratiska beslut när vi har gjort omröstningar om tex. vart vi ska gå någonstans när vi går utanför gården. Vi har sett att barnen har börjat lära sig att respektera varandra, vi har hört när barnen väljer att de har fört en dialog med varandra när de har tyckt olika. När de inte har kommit till en lösning har de bett om stöd av en pedagog. Vi har också sett att barnen leker lekar där familjekonstellationer kan se olika ut.

Analys:

Genom att vara härvarande/ närvarande pedagoger i vårt arbetssätt har vi minskat konflikter, diskriminering och kränkande behandling. Vi har funnits där för att belysa hur man kan lösa konflikter på olika sätt. I och med det har vi tränat på turtagning i olika situationer med hjälp av stöttning och uppmuntran i stunden. Vi anser att detta har resulterat i att barnen har i större utsträckning visat varandra mer hänsyn och respekt.

I och med att vi har arbetat med vårt värdegrundsmaterial har vi kunnat sätta ord, visat med bilder, dramatiserat och kunnat diskutera hur man är mot varandra. I till exempel Kungaskogen har barnen fått ta del av karaktärernas känslor och varit delaktiga i att reflektera

över dessa. Med hjälp av rollspel, och att vi uppmärksammat Rocka sockorna har vi undervisat barnen i hur man respekterar varandra och att vi är lika mycket värda oavsett vem vi är eller vill vara. Vi anser att barnen genom att vi har undervisat i att *olika är lika bra* har förstått att det är viktigt att lyssna på varandra, för att veta hur kompiserna känner eller tycker. Vi tror också att det har varit viktigt att belysa normbrytande beteende och relationer för att skapa ett genuint tillåtande klimat.

När vi har delat in barnen i smågrupper, ibland efter önskemål, ibland tilldelade grupper anser vi att vi har skapat nya möjligheter till nya kontakter och gruppkonstellationer. Vi har också sett att det har varit lättare att identifiera problem innan det blir en konflikt i dessa mindre grupper. Vi har även sett att barnens konflikter minskat för att de lärt sig att förhandla, tex. - kan jag få den saken efter dig.”

När vi har använt oss av barnråd anser vi att vi har belyst barnens inflytande i verksamheten, och barnen har då fått en ökad förståelse för demokratiska beslut och på det viset fått en ökad förståelse och respekt för varandras åsikter.

Detta arbete tror vi har resulterat i att vi har arbetat mot en lugnare och mer harmonisk barngrupp, där vårt mål har varit att barnen accepterar varandras olikheter och behov.

Åtgärder för utveckling:

1. Påtala för barnen i olika situationer och på olika sätt vikten av att måste lyssna på varandra.

Normer och värden

Mål

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna.” (Lpfö 18)

Insatser:

- Att säga förlåt verbalt eller med tecken istället för fysiskt.
- Tränat på att förstå vad förlåt har för innebörd.
- Stopp, vad betyder det?
- Undervisat i turtagning och förhandlingsteknik.
- Synliggjort för barnen våra regler och förhållningssätt mot varandra.
- Vi har lyft fram att vi alla har olika behov och förutsättningar
- Närvarande vägledande pedagoger.
- Delat upp gruppen i mindre grupper.
- Arbetat med TAKK och bild stöd för att ge alla barnen möjlighet att uttrycka sig och sina behov.
- Uppmuntrat barnen att hjälpa varandra.
- Vi har uppmärksammat rocka sockorna dagen.
- Ett barn får välja matramsa varje dag.
- Använt olika värdegrundsmaterial.
- Dialog med barnen om allas lika värde.
- Dramatiserat olika dilemman.
- Enkät till 6 åringarna.

Resultat:

Barnen har ofta sett när något har blivit galet eller när någon har blivit ledsen när det har uppstått en konflikt. Vi har sett att barnen har försökt att rätta till situationen på olika sätt. Det har skett genom att de har ställt sig nära eller sagt förlåt. Vi har också sett att många barn har respekterat när någon har sagt stopp.

Vi har sett att barnen har lärt sig att vänta på att någonting blir ledigt. Vi har sett att det har skett en progression hos barnen under året. Barnen har börjat visa oss att de har blivit medvetna om sina rättigheter och skyldigheter. Några har utvecklat en teknik i att förhandla fram ett önskemål så som att ”kan jag byta leksak med dig?”, ”du får vänta på din tur”. Barnen har också varit delaktiga i att lösa olika dilemman som pedagogerna har valt att dramatisera. Barnen har visat att de kan föra en dialog med varandra och bett om förlåtelse när det har uppkommit konflikter. Vi har sett att det har funnits en omtanke om varandra och att barnen vill att alla ska ha det bra. Detta är något vi har sett en utveckling av hos barnen under årets gång.

De barn som ännu inte har haft ett verbalt språk har använt sig av TAKK och bildstöd för att uttrycka sina behov och känslor. Barnen har i mindre grupper tagit sig ett större talutrymme.

**KARLSBORGS
KOMMUN**

Barnen har bjudit in till lek. De har hjälpt varandra i olika situationer där de har kunnat men där kompiserna inte har kunnat. Barnen har visat respekt för varandra och gör den matramsans som kompiserna har valt.

Genom resultatet i enkäten kan vi se att barnen är trygga och trivs på förskolan och dess miljö. De är också trygga med oss pedagoger. Vi kan se att hallen är ett litet orosmoment för ett par barn.

Sammanställning enkät 5-åringar Vätterskolan, trygghet och trivsel vårterminen 2022

Antal barn: 8 stycken

Antal svar: 7 stycken = 87,5 % svarsfrekvens

1. Hur tycker du det känns att komma till förskolan?

Glad mun = 7 stycken

Mittemellan = 0 stycken

Sur mun = 0 stycken

Vad är det som gör att du känner så?

Kommentarer:

- *Det tycker jag.*
- *Tycker om att bygga magnethus. Roliga saker.*
- *Roliga saker. Bra kompisar.*
- *Bara känslan att komma hit till alla kompisar.*
- *Det brukar vara så. För att hitta på nya saker, veta vilka som ska komma till föris.*
- *Jag känner att jag vill vara på förskolan, men jag saknar mamma.*
- *Väldigt roligt.*

2. Hur tycker du att det känns att vara ute och leka?

Glad mun = 7 stycken

Mittemellan = 0 stycken

Sur mun = 0 stycken

Vad är det som gör att du känner så?

Kommentarer:

- *Det gör det.*
- *Allt.*
- *Sandlådan.*
- *Leksaker.*
- *Leka är väldigt roligt och har jag inte hittat någon att leka med kommer alltid någon och frågar.*
- *Jag gillar gården och alla roliga kompisar.*
- *Bara skojigt.*

3. Hur tycker du att det känns när du leker med dina kompisar inne på förskolan?

Glad mun = 7 stycken

Mittemellan = 0 stycken'

Sur mun = 0 stycken

Vilka leker du helst med på förskolan?

Kommentarer:

- *Namngivit åtta stycken.*
- *Alla sedan namngivit två stycken.*
- *Köksvrån, rita/måla/pyssla. (inte namngivit någon kompis).*
- *Namngivit tre stycken. Fantasilekar och lego.*
- *Alla ingen speciell.*
- *Namngivit två stycken.*
- *Namngivit en. Väldigt roligt, bygger med lego mycket.*

4. Hur tycker du att det känns när vi sitter vid matbordet och äter?

Glad mun = 7 stycken (ett av barnen svarade både glad och mittemellan)

Mittemellan = 1 stycken

Sur mun = 0 stycken

Vad är det som gör att du känner så?

Kommentarer:

- *Det är roligt att pratat i lugn.*
- *God mat, roligt att prata, bestämd plats.*
- *För att äta, god mat.*
- *För ibland när jag kommit är jag lite blyg, man får pratat och säga vad som hänt, om det hänt någon olycka eller så.*
- *God mat, och det är mycket ljud/röster kan vi göra tysta minuter, tycker det är bra att man kan smaka först om det är något nytt.*
- *Jätteroligt tycker om att äta, god mat.*

5. Hur tycker du att det känns när du är i hallen för att klä på dig?

Glad mun = 5 stycken

Mittemellan = 0 stycken

Sur mun = 2 stycken

Vad är det som gör att du känner så?

Kommentarer:

- *Jag är 5 år och kan klä på mig.*
- *Det finns skohorn, fröknarna hjälper mig.*
- *Man får hjälp när man behöver av fröknar/kompisar.*
- *Att få ta på sig kläder, för att gå ut.*
- *Det finns alltid fröknar.*
- *Lite bra! Men ibland får jag ont i öronen.*
- *Läskigt. Lite rädd.*

Analys:

Att se när någon har blivit ledsen och att man behöver säga förlåt kan vara svårt. Vi tror att vi genom att vi har gett barnen olika alternativ till hur man kan göra det och är med och hjälper till att reda ut konflikter och stöttar dem i processen har varit en bidragande orsak till barnens positiva utveckling. Vi har också varit med och stöttat de barn som har behövt hjälp att säga stopp eller respektera ett stopp. Detta är ett viktigt och pågående arbete som måste hållas levande över tid och är en avgörande aspekt till resultatet.

Vi anser att vi genom att i leken ha närvarande/ härvarande pedagoger som har sett och hört vad som har hänt och skett har vi på ett effektivare sätt kunnat hjälpa och stötta barnen att hantera olika situationer de har hamnat i och minskat antalet konflikter. Vi har sett att barnen med vår närvaro och uppmuntran har klarat av att lösa olika enklare situationer mer självständigt. Vi anser att genom vår aktiva strävan och arbete efter att få förskolan att vila på demokratiska grunder har bidragit till att barnen har tillägnat sig mycket av våra normer och

värden. Vi har sett att vårt förhållningssätt under vistelsetiden på förskolan har påverkat barnens förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller. Genom detta anser vi att barnen därigenom har fått tränat på samhörighet och att ta ansvar. Vi anser också att barnen ofta har lättare att göra sin röst hörd och att uttrycka sina behov eftersom vi medvetet har använt oss av TAKK och bildstöd för att förstärka vårt verbala budskap. Vi har också haft ett tillåtande klimat där vi kan tänka olika och man har haft en dialog gemensamt med barnen för att komma fram till en slutsats.

Vi har undervisat på olika sätt mot samma mål, för vi lär oss på olika sätt. Vi ser att detta har gett ett bra resultat och är en process som behöver hållas levande. Vi tror att genom att barnen har visat respekt mot den som har valt en ramsa bygger vi en grund för små barns träning in i en demokratisk värld. Vi har sett att barnen har varit intresserade av att hjälpa varandra. Detta anser vi är ett resultat av att vi har dramatiserat och synliggjort olika dilemman i vardagssituationer. Vi tycker att vi har haft mycket stöd av berättelserna ur Kungaskogen där vi fått möta olika problemsituationer som barnen kan relatera till. Barnen har därigenom också fått en större förståelse för våra olikheter. Vi har även uppmärksammat dagen "Rocka sockorna", där vi har belyst att vi kan vara olika men att vi är lika bra. Vi anser även att vi genom vårt arbete med att ha ett tillåtande klimat på förskolan, där man får tycka och tänka olika men i dialog med varandra enats om en slutsats. Vi pedagoger har undervisat på olika sätt men mot samma mål. Vi anser att det har varit en framgångsfaktor då vi lär oss på olika sätt. Med hjälp av rutinen att ha ett barn som väljer matramsa vid måltiderna har vi belyst vikten av att respektera varandras val. Vi har sett att hallen är ett orosmoment, detta kommer vi arbeta vidare på för att få en lugnare miljö där.

Åtgärder för utveckling:

1. Skapa en lugnare miljö i hallen. Strukturera upp barnens in – och utgång på förskolan samt se över rutinerna vid hämtning och lämning på förskolan.

Utveckling och lärande

Mål

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,”

Insatser:

- Vi har sått, skött, skördat och tillagat våra grönsaker.
- Vi har pratat om och varit ute i alla väder.
- Vi har följt och använt oss av våra olika årstider.
- Vi har gjort skogsutflykter där vi undervisat om djur och växter
- Vi har haft en naturruta i skogen.
- Vi har sökt fakta om växter och djur med hjälp av digitala verktyg.
- Vi har samlat på naturmaterial från olika årstider och skapat med dessa.
- Vi har tagit till vara på regnvattnet ute och undersökt torr sand och blöt sand.
- Vi har gjort fysikaliska experiment.
- Vi har använt oss av naturmaterial för att skapa mönster i lera.
- Vi har gjort istavlor samt skulpterat i snö.
- Vi har tittat på olika djurs bajs för att sedan tillverka avbilder av lera.
- Vi har komposterat och undersökt vad som händer i en kompost.
- Vi har källsorterat och återvunnit vårt avfall.

Resultat:

Barnen har odlat potatis i våras som de sedan har skördat efter sommarledigheten. Barnen har fått följa processen att från en potatis blir det flera potatisar. Barnen har lärt sig att när man planterar/sår får man en skörd. Örter och bärbuskar har följts noggrant och barnen har visat nyfikenhet på att undersöka och smaka.

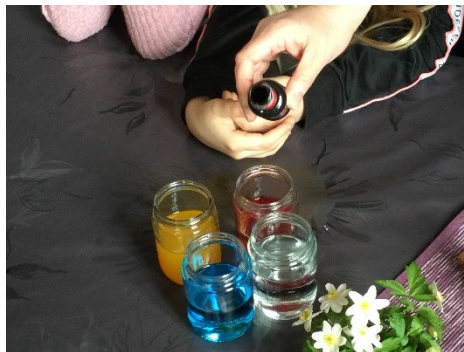
Barnen har varit positiva till att gå ut i många olika väder. Barnen har upplevt och reflekterat över olika väder. De har varit delaktiga i att välja kläder efter väder. De har använt olika väder för att utforska olika fysiologiska fenomen. Barnen har varit aktiva i experimenten och ställt hypoteser som vi sedan har undersökt mot resultatet.

Barnen har uppmärksammat förändringar i naturen under årstidsskiftningarna. De har lärt sig att det är skillnad på barrträd och lövträd. En del av barnen har även kunnat namnge en del träd. Barnen har tagit till sig hur man ser skillnad på änder. De vet att hanen är färggrann och honan är brun. Vi har med barnen sökt information på internet om djur och vad skillnaden är. De har visat intresse för att samla, sortera och skapa av det de hittat i naturen.

Barnen har varit väldigt nyfikna på djurbajs och när vi skulle skapa med lera var det bajs de ville skapa. Barnen har varit väldigt engagerade i arbetet med djurbajs och de har tagit egna initiativ till att utforska det från olika synvinklar.

Barnen har letat efter vatten och is på gården och har använt det i utforskande syfte och i lek.

Vi har använt en bokashi och komposterat grönsaker som inte har gått åt vid lunchen. Barnen har lärt sig att när man sedan gräver ner det i jorden blir det ny jord. Barnen har påmint oss om att vi måste cykla till återvinningen med vårt avfall från sopsorteringskärnen.

Analys:

Barnen har uppskattat att vara ute oavsett väder. Vi anser att vi har tagit tillvara på detta och lagt mycket lärandetillfällen inför utgång och vidare undervisning utomhus. Vi har skapat reflektionstillfällen tillsammans med barnen över: "Vad behöver vi för kläder när det regnar eller är kallt?" Och "vad kan vi/ har vi lekt när hela gården varit full med snö?" Genom att vi har tagit tillvara på barnens positiva inställning till att vistas utomhus och utvecklat undervisningen där, anser vi att barnen har fått möjlighet att studera naturen och dess

förändringar på ett nära håll. Detta tror vi har gynnat barnens utveckling. Vi ser även att barnen har tyckt att utevistelsen utanför gården har varit rolig. De äldsta barnen har haft en naturruta och de yngre barnen har varit på olika platser i skogen. Vi har sett att det har gett barnen ett stort intresse för årstidsväxlingar. De har följt lövens utveckling från vissna löv, knoppar till nya löv. De har sökt kunskap både från oss pedagoger och på nätet. Vi anser att genom att arbeta mycket med att komma ifrån gården har vi visat barnen konkret hur årstidsväxlingarna kan se ut i skog och mark. Genom att söka fakta på internet anser vi att vi har visat och berättat för barnen abstrakt hur det kan vara i skog och mark, inte bara i Sverige utan även på andra ställen i världen.

Vi har sett att barnen minns att vi har skördat eftersom de har pratat om det och återvänder det till pallkragarna för att titta om det har kunnat hitta något mer ända fram till jul. Genom odlingen av t.ex. potatis anser vi att barnen har lärt sig att man måste sköta om det man planterat/sått för att det ska ge skörd, och att det smakar godare och varit mer spännande när man har varit delaktig i processen.

När sommar blev till höst samlade vi på naturens resurser vilket vi anser varit en bidragande orsak till barnens reflektioner av de förändringar som skett i naturen. Vi tror att vi när vi har tagit med oss material från naturen in till avdelningen så har barnen behållit intresset för naturens material och på så sätt kunnat fortsätta undersöka det sensoriskt samt skapa av det.

Vi har använt oss av vädrets förändringar och skapat magi med hjälp utav enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen. Genom experiment har vi skapat nyfikna barn som vill ställa hypoteser och som sedan har undersökt vilken hypotes som varit adekvat. Vi har set att våra insatser har väckt ett intresse för att undersöka naturens resurser och hur de påverkar varandra genom att barnen själva har utforskat och undersökt hur man tex kan göra kladdigaste geggan, gräva kanaler, samla pinnar, löv, och frysa istavlor.

Efter jul startade vi ett arbete med lera. Under processen väcktes ett intresse för djurbajs och alla barn ville göra djurbajs av lera. Genom att vi har följt barnens intresse för djurbajs skapades det ett tema om detta som vi har utvecklat och skapat nya undervisningstillfällen kring.

Genom bokashin anser vi att barnen har fått se hur det blir ny jord av gamla grönsaker och fått se den näringsrika jorden användas igen till nya odlingar.

Åtgärder för utveckling:

1. Vi vill ge barnen fler uppgifter som kan användas i skogen. Se över planeringen när vi går till skogen.

Barns inflytande

Mål

”Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan,” (Lpfö18)

Insatser:

- Vi har erbjudit barnen fler valmöjligheter till aktiviteter utomhus genom färdiga lådor med kreativt och pedagogiskt material som vi kan ta ut på gården.
- Vi har uppmuntrat barnen till att välja det de vill göra och stöttat de till att hålla i och hålla ut i den aktivitet som de valt.
- Vi har haft dialog med barnen om att ta ansvar.
- Vi har varit förebilder i hur vi tar hand om och är rädda om vårt material och miljö.
- Alla har hjälpts åt att städa efter avslutad aktivitet.
- Vi har undervisat om vad och hur man kan samla in naturmaterial.
- Vi har stöttat barnen i att se sina egna handlingar och att finna lösningar.
- Barnen har varit med och valt innehåll och riktning och därmed skapat ett tema.
- Barnen har ofta varit med och påverkar vart våra cykelutflykter ska gå.
- Barnen väljer om dom vill ha haklapp på sig vid matsituationen.
- Vi har haft demokratiska beslut.
- Vi har arbetat med inkluderande arbetssätt. Allas rätt att vara delaktiga.

Resultat:

Barnen har varit medvetna om att det har funnits olika lådor med material i som de kan välja att ta med sig ut. Barnen har visat intresse för de materiallådor som vi/barnen haft ute. Barnen har i större utsträckning valt den aktivitet de vill vara i hellre än aktiviteter som alla andra är i.

Barnen har hjälpt varandra att vara rädda om materialet vi har. De har börjat se konsekvensen av sitt och andras handlande och påmint varandra om hur vi gör. Barnen har självmant hjälpt till att städa undan och har bra koll på vart saker hör hemma. Barnen har varit medvetna om att man inte kastar skräp i naturen. De har plockat upp det skräpet de har hittat i naturen. Barnen har gärna påtalat att det har varit en skräpmaja i farten. Barnen vet nu även att man inte ska bryta grenar eller skrämja djur. De har använt grenar som legat på marken i sina lekar, och de har varit tysta när det har kommit vilda djur och tittat på de. Barnen har använt de naturmaterial som de har plockat med in till sitt skapande.

Barnen har visat ett stort intresse för att kreativt skapa i lera. De har varit drivande i att visa oss vart deras intresse legat och åt vilket håll de velat att det ska utvecklas.

Barnen har ofta gett förslag på vart vi ska cykla någonstans och oftast så har det blivit dit som vi har cyklat.

När barnen har valt att ha haklapp eller inte så har de snabbt sett konsekvensen av sitt val och vad för anpassningar som de har behövt att göra.

Barnen har varit delaktiga i att fatta demokratiska beslut och har lärt sig att flest röster vinner. De har även fattat egna beslut under dagens verksamhet som har påverkat deras dag på förskolan. Barnen har visat oss att de har tagit ansvar för olika saker så att de inte har gått sönder. De har använt olika saker på ett ändamålsenligt sätt, tex spel spelar man med pussel lägger man. I samtal har barnen varit mer aktiva och vågat berätta vad de tyckt i olika sammanhang.

Analys:

I och med att vi har gjort flera lådor med material att ta med ut har vi skapat fler valmöjligheter för barnen under utevistelsen. Genom att vi har uppmuntrat barnen till aktivitet som de själva velat sysselsätta sig med anser vi att det har skapats ett större lugn där några barn har kunnat stanna kvar en längre stund i vald aktivitet. Barnen har även haft möjlighet att påverka sin dag genom att själva välja aktiviteter under hela dagen. Genom att vi har introducerat nya leksaker och gett barnen möjligheten att själva ta ansvar med vägledning tror vi att barnen har blivit mer aktsamma om materialet på förskolan. Vi anser även att barnen har behövt få känna ansvar för att växa och känna att vi har litat på dem. Barnen har också fått möjlighet att lära sig pengars värde då vi har tittat på nytt material tillsammans med barnen och förklarat hur mycket pengarna räcker till och att vi måste välja demokratiskt.

Under höstterminen var vi mestadels utomhus och då upplevde vi att städningen efter avslutad aktivitet fungerade bra. Under vårterminen har dels fler yngre barn börjat och vi har förlagt mer undervisning även inomhus. Vi kan se att barnen inte är lika delaktiga i städning inomhus

som utomhus. Vi anser att vi behöver vara mer närvarande och uppmuntrande vid städning inomhus.

Genom att vi alltid har haft en dialog med barnen om vad som finns i skogen har vi hjälpt barnen att bli aktsamma om naturen. Vi tror att barnen har tagit till sig om hur man ska vara i naturen. Att man ska vara aktsam och inte kasta skräp i naturen, då barnen mer är gärna har plockat upp skräp som de har hittat och tagit med tillbaka till förskolan. Vi upplever att barnen har uppskattat och respekterat det naturlivet som funnits i vår närmiljö. Vi har upplevt detta vid en promenad när det kom tre rådjur och promenerade mot oss och alla barnen tystnade och tittade på djuren utan att skrämman dom. Vi har även sett att de har tagit till sig att man ska vara rädda om träd genom att barnen har valt att plocka grenar från marken istället för att bryta grenar.

När vi valde att arbeta med lera var vår tanke att vi skulle skapa gubbar för att koppla det till vårt arbete med kroppsdelar. Barnen tyckte dock att leran såg ut som bajs och ville enbart skapa olika bajskorvar. Vi bestämde oss för att plocka upp barnens intresse och började undersöka djurbajs. Vi tittade i en bok, och vi tittade på riktigt djurbajs och skapade därefter egna djurbajshögar av lera. Vi anser att genom att vi följde barnens intresse och riktning så blev barnen mer engagerade och fokuserade på vad de höll på med.

Vi har sett ett stort intresse hos barnen för skapandet i naturmaterial. Vi anser att genom att vi har presenterat olika färdiga alster gjorda av naturmaterial har vi fördjupat detta intresse. Barnen har fått en bild av vad man kan använda allt till och sedan skapat egenkomponerade alster.

De första cykelutflykterna bestämde pedagogerna platsen vi skulle till. Därefter när barnen hade sett vad som finns att välja på har dom också kommit med nya egna förslag till utflykter. Det var ett medvetet val ifrån oss eftersom vi inte varit så mycket utanför gården innan och därför hade barnen inte vetat vad det fanns för alternativa platser att välja på.

Genom att vi har låtit barnen påverka om de vill ha haklapp eller inte anser vi att vi har undervisat om att barnens handlingar har en konsekvens. Har man inte haklapp behöver man luta sig fram för att inte maten ska hamna på tröjan.

Vi anser att genom att barnen är delaktiga i demokratiska beslut lär vi dem hur samhället fungerar. Det har även blivit tydligt för barnen att deras röst betyder något i beslutsfattandet. Vi anser att vårt arbetssätt gynnat ett tillåtande klimat där man vågar tala även om man är osäker. Genom detta arbetssätt anser vi att man är delaktig i processen till ett gemensamt beslut.

Åtgärder för utveckling:

1. Belysa för barnen att de har valt en aktivitet och hjälpa dom att stanna kvar i aktiviteten en längre stund. Ev. tillverka och introducera en aktivitetstavla för att få ett konkret material som barnen lättare kan se och relatera till.

Förskola och hem

Mål:

"Arbetslaget ska vara tydliga i frågan om mål och innehåll i utbildningen för att skapa förutsättningar för barns och vårdnadshavares möjlighet till inflytande". (Lpfö18)

Insatser:

- Delgett vårdnadshavarna information och dokumentation på V-klass.
- Vi har reflekterat över vår pedagogiska verksamhet varje vecka i arbetslagen.
- Alla vårdnadshavare introduceras till V-klass under inskolningarna.
- Samtalat om olika undervisningsmaterial samt vad vi gjort under dagen med vårdnadshavarna.
- Föräldraaktiv inskolning.
- Underlag till vårdnadshavare där de har fått skriva om sitt barn.
- Tomtemys
- Föräldramöte genom teams.
- Enkät i pappersform.
- Uppföljning och utvecklingssamtal.
- aktivitetsförslag från vårdnadshavare.
- Föräldraråd.

Resultat:

Varje vecka har fortlöpande information samt dokumentation/ reflektion kring vår utbildning på förskolan publicerats i V-klass. Vårdnadshavare har gett oss respons på att de har gått in i V-klass och tagit del av informationen/ dokumentationen. Vi har introducerat nya vårdnadshavare hur man orienterar sig i V-klass under inskolningarna. Vi har haft daglig kommunikation med alla vårdnadshavare om olika undervisningsmaterial samt vad vi har gjort under dagen. Vi har skickat ut inbjudningar med underlag till nya vårdnadshavare där de har fått skriva om sitt barn och därefter haft föräldraaktiv inskolning i förskolan. Vi har haft uppföljningssamtal i samband med hämtning efter inskolningstiden. Vi ställde in tomtemyset med vårdnadshavarna för de yngsta barnen på grund av pandemin. De äldre barnen har genomfört tomtemys ute på gården på kvällstid. Vi har även genomfört en tomtefest på dagtid med sång och dans tillsammans med alla barn på förskolan. Vi har skickat ut inbjudan i V-klass till föräldramöte till alla vårdnadshavare. Vi har genomfört föräldramöte digitalt istället för att ha ett fysiskt föräldramöte. Vi har lämnat ut enkäter i pappersform till vårdnadshavare. Dessa har sedan samlas in i en anonymitetslåda som har stått lättillgänglig i förskolans hall. Vi fick svar från 56% av vårdnadshavarna. Vi har tagit del av vårdnadshavarnas övriga synpunkter från enkäterna. Vi har bjudit in till uppföljning och utvecklingssamtal både genom V-klass och muntligt direkt till vårdnadshavarna. Vi har även i år fått aktivitetsförslag ifrån vårdnadshavarna. Vi har genomfört föräldraråd.

Till vårdnadshavare med barn på förskolan VÄTTERSKOLAN april 2022

Antal svar 19 stycken, antal barn 34 stycken svarsfrekvens 56%

	instämmer inte alls			instämmer helt		
Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan	1	2	3	4	5	
Svar:			2	2	15	
Jag upplever att mitt barn känner trygghet på förskolan	1	2	3	4	5	
Svar:			1	3	15	
Jag som vårdnadshavare har förtroende för personalen	1	2	3	4	5	
Svar:			1	3	15	
Kommentar skrivit 3 många olika vikarier varit 5 för ordinarie personal.						
Jag som vårdnadshavare får tillräcklig med Information om verksamheten på förskolan	1	2	3	4	5	
Svar:			4	5	10	
Jag upplever att mitt barn erbjuds olika aktiviteter och material	1	2	3	4	5	
Svar				6	13	
Jag upplever att mitt barn erbjuds stimulerande och utvecklande miljöer på förskolan	1	2	3	4	5	
Svar:				9	10	
Jag upplever att mitt barn får en bra undervisning i förskolan	1	2	3	4	5	
Svar:			2	5	12	

Jag upplever att förskolan tillgodoser varje barns behov

1   2   3   4   5

Svar:

2   6   9

Två svar vet ej

Jag upplever att förskolan respekterar alla barns lika värde

1   2   3   4   5

Svar:

3   2   14

Övriga synpunkter:

- Hur arbetar ni med genus? Hur arbetar ni med digitalisering? Hur motverkar ni krigsledare i förskolan? Uppmuntrar ni eller hur gör ni. Jag anser att det är nolltolerans mot detta.
- Dålig info om vem som är vikarie. Vikarier presenterar sig aldrig. Dålig väg till förskolan-inga "varningsskyltar" för lekande barn, - ingen cykelväg eller övergångsställe. Tråkig utegård.
- Många olika vikarier, som oftast inte presenterar sig (svårt att veta om det är en mamma eller vikarie). Dålig väg fram till förskolan till exempel inget övergångsställe eller varningsskyltar, bilar kommer snabbt.
- Vi uppskattar när det kommer upp bilder på verksamheten på V-klass, kul att se vad ungarna hittat på.
- Informationen vid början av förskolestarten var svår. På kommunens hemsida finns mycket lite information och lappen vi fick var svår att tyda och vi hade uppskattat ett "välkommen" först och inte ett handskrivet längst ner på första bladet. På frågan om förskolan tillgodoser varje barns behov på det stora hela "ja" men vi har en del funderingar på maten för de minsta. Det var ingen som frågade om vårt barn faktiskt äter ordentligt med vanlig mat än. Frågan var mer om de kunde äta en del själva, om det behövde delas och så vidare. Det blev ett helt annat tänk för oss som förstagångsföräldrar. Och just mat och vila var orosmoment innan start. (Sen vill jag bara tillägga att det har gått jättebra men det har varit väldigt annorlunda mot information om hur barn utvecklas som man till exempel fått från BVC).
- Ordinarie personal; fantastisk! Många vikarier dock som man ibland ej ens fått träffa.

Analys:

Vi har uppmuntrat vårdnadshavare att använda V- klass och informerat om att detta är vår kommunikationskanal. De vårdnadshavare som har känt sig bekväma med att få digital information har gett oss positiv återkoppling. Vi har upplevt en svårighet i att inte veta hur många vårdnadshavare vi faktiskt når ut till, då vi inte ser vilka som har varit inloggade och när. Vi tror att genom våra påminnelser om att dokumentationen ligger i V-klass har fler vårdnadshavare sett den. Vi tror att vårdnadshavarna på det viset har fått möjlighet till en

inblick i barnens vistelsetid på förskolan och kan använda detta i samtal med barnen i hemmet. Detta tror vi gynnar vårdnadshavarnas insyn i barnens vardag på förskolan.

Vi har skickat ut inbjudan från förskolan till nya familjer. Efter responsen från föräldrar-enkäten känner vi att vi behöver se över våra underlag och rutiner för inbjudan till nya familjer. Vi tror att genom aktiv föräldrainskolning har vi gett både vårdnadshavarna och barnen en god insyn i verksamheten. De har blivit delaktiga och sett hur vi har arbetat under en hel dag. Genom detta tror vi att vi har fått trygga vårdnadshavare och att det har återspeglats sig i att även barnen har blivit trygga. Genom att vårdnadshavarna har varit delaktiga under hela inskolningen har vi sett ett bra resultat.

Vi anser att den dagliga dialogen har varit viktig för att skapa en trygg grund att stå på för både vårdnadshavarna och oss pedagoger, då olika informationer kan delges av båda parter.

Eftersom Tomtemyset blev inställt för de yngsta barnen ordnade vi en julfest med sång och dans för alla barnen på förskolan. De äldre barnen genomförde aktiviteten ute på förskolans gård på kvällstid. Genom Tomtemyset anser vi att vi skapat en härlig kväll med både barn och vårdnadshavare utan krav på barnen. Barnen uppskattade att få sitta med sina vårdnadshavare och kompisar och sjunga. Vi anser även att vi pedagoger fick ett bra tillfälle att interagera med vårdnadshavarna på ett glädjefyllt sätt.

Det fysiska föräldramötet blev inställt på grund av restriktionerna från pandemin. Vi hade därför ett digitalt möte via teams istället. De föräldrar som deltog på det digitala mötet uppskattade att ha ett möte istället för att få det i pappersform så som vi hade det året innan.

Föräldraenkäten har delats ut i pappersformat i år. 19 av 34 har lämnat in svar. Vi tror att det skulle bli högre återkoppling om den kom digitalt där vårdnadshavarna kan fylla i den hemma och klicka på skicka. Vi har tagit del av synpunkterna från föräldraenkäterna och dessa arbetar vi vidare på för att förbättra våra rutiner och uppdaterar vår struktur för inskolningsinbjudan.

Vi har fått förslag från föräldrar på aktiviteter som skett i samhället och som vi kan genomföra med barnen under vistelsetiden på förskolan. Det har bland annat varit reflexpromenad på Vanäs udde. Vi har upplevt det som trevliga avbrott från våra vanliga aktiviteter. Aktivitetsförslagen har varit mycket omtyckta så vi kommer gärna att ta emot förslag även kommande år. Föräldrarådet genomfördes med rektor, två vårdnadshavare och en pedagog från huset. Vi tror det är ett bra sätt för vårdnadshavare att lyfta eventuella frågor.

Åtgärder för utveckling:

1. Locka vårdnadshavarna att gå in på V-klass. Pedagogerna lägger mer tid på introduktion och handledning av V-klass under inskolning och stämmer av löpande med vårdnadshavare.
2. Vi uppdaterar rutiner och inskolningspapper till nästa läsår.

Övergång och samverkan

Mål

"Förskoleläraren ska ansvara för att vid övergångar särskilt uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling." (Lpfö18)

"Arbetslaget ska i samverkan med förskolelärare och lärare i förskoleklass, skola och fritidshemmet förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergången." lpfö18

Insatser:

- Planerade datum för överinskolning mellan avdelningarna på förskolan.
- Överinskolning mellan avdelningarna.
- Överlämnings samtal mellan avdelningarna.
- Planerade datum för inskolning och överlämningsamtal till förskoleklass.
- Fått bilder på de nya pedagogerna.
- Promenader till strandskolan och besök på strandskolan, och dess omgivning.
- Vi har haft överlämnings samtal för barn med särskilda behov och alla andra till förskoleklass.
- Ett besök på Strandskolan.

Resultat:

Vi har planerat och genomfört överinskolning av barn från Vågen till Flotten.

Överlämningsamtalen har genomförts samt överlämning av individdokumentation har skett.

Datum har planerats för inskolning och överlämningsamtal till förskoleklass. Dessa har nu genomförts. Bilder på barnens blivande pedagoger och miljöerna har kommit och har satts upp på förskolan. Vi har genomfört flera utflykter till skolans närmiljö. Överlämningsamtal utifrån handlingsplanerna om barn i behov av särskilt stöd har genomförts. Vi har gjort ett besök på skolan med våra blivande förskoleklassbarn vilket barnen har uppskattat.

Analys:

Vi har genomfört överinskolning av barn från Vågen till Flotten. Vi anser att vi har haft en bra struktur och dialog mellan avdelningarna och det har därför gått smidigt. Vi tror att det har funnits en fördel med att vara en liten förskola som har samarbetat varje dag mellan avdelningarna så alla barnen känner sig trygga med alla pedagoger, Vi tror även att vårdnadshavarna känt sig trygga med överflyttningen.

Vi har fått bilder på pedagogerna och miljöerna från skolan som vi har satt upp i vår miljö. Vi har samtalat kring detta material tillsammans med barnen. Detta anser vi har gett barnen tid till att förbereda sig inför starten i förskoleklass. Vi har även gjort utflykter till skolans närmiljö vilket vi har sett har skapat en trygghet hos barnen. Vi fick ett fysiskt besök i skolan vilket barnen har uppskattat. Barnen fick vid besöket gå in på skolan. Vi tror att barnen genom detta besök har nu fått möjlighet att bekantat sig med både klassrummet och pedagogerna både abstrakt och konkret. Vi anser att detta besök har skapat trygghet hos blivande förskoleklassbarnen. Vi tror att det skulle ha varit mer givande för barnen om besöket varit tidigare under läsåret och att förskoleklasspedagogerna kommit ut på ett kort besök innan besöket på skolan. Vi tror att barnen skulle ha uppskattat att träffa de nya pedagogerna i mindre grupp första gången. Då hade det skapats en naturlig första kontakt med

nya pedagoger i trygg miljö. Många barn hade redan börjat semestern eftersom det var besöket var planerat till midsommarveckan. Överlämningssamtalen mellan förskola och förskoleklass har genomförts och uppfyllde våra förväntningar och behov av överlämningen av alla barn. Fortsatt samarbete med förskoleklass och fritidshem, och utvärdera resultatet.

Åtgärder för utveckling

1. Genomföra fler utflykter till skolan och dess närmiljö under vårterminen.
2. Önskemål till skolan om att tidigarelägga besöken för inskolning samt att få genomföra ytterligare ett besök till för barnen på i förskoleklass/fritids.

Barn i behov av särskilt stöd

Mål

“Förskoleläraren ska ansvara för att varje barns utveckling och lärande kontinuerligt systematiskt följs, dokumenteras och analyseras för att det ska vara möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjlighet att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.” (Lpfö18)

Insatser:

- Samtal mellan vårdnadshavare, pedagoger, rektor, specialpedagog och talpedagog.
- Handlingsplaner.
- Tydlighet och struktur. Arbeta med olika hjälpmedel som klädschema, bildschema timglas/ klocka, bildstöd. Resurs, extra anpassningar, paus och vila samt förberedelse inför olika aktiviteter.
- Närvarande/härvarande pedagoger
- Små grupper inne och ute.
- Dokumenterat och observerat.
- Reflekterat i arbetslag
- Analyserat i arbetslag

Resultat:

Vi har sett att kontinuerlig kontakt mellan olika berörda parter har gett en trygghet hos pedagogerna, men även hos vårdnadshavarna och barnen. Barnen har med hjälp av specialpedagog och handlingsplaner fått möjligheten att utvecklas i enlighet med läroplanens mål med stöd av närvarande/härvarande pedagog.

Kontinuerligt uppdaterade handlingsplaner med specialpedagogen har gett oss struktur och verktyg att möta barnens behov.

Med en tydlighet, en struktur och med hjälp av olika hjälpmedel så som bildschema har vi sett en tryggare barngrupp. Vår resurs har gett oss förutsättningar till att skapa extra anpassningar som tex vid ut och ingång, matsituationen, vilan, daglig dialog med vårdnadshavarna och att vi har kunnat möta barnen i en lugnare miljö vid olika undervisnings /lärande situationer.

Resursen har även gett oss möjligheten att arbeta i mindre grupper. Vi har även kunnat lämna gården med en mindre grupp barn, vilket gynnat hela barngruppen. Resursen har även hjälpt till att vara härvarande pedagog. Vid förberedelser inför ny aktivitet har barnen hunnit avsluta pågående aktivitet på ett tillfredställande sätt. Genom att vi har skapat bra rutiner och använt olika hjälpmedel har barnen fått den struktur de behövt för att ta till sig undervisningen/lärandet. Vilan har varit en lugn stund på dagen vilket har hjälpt barnen så att de har orkat med resterande del av dagen.

Genom att ha närvarande /härvarande pedagoger har vi kunnat stötta i olika situationer, och därmed sett tryggare barn och färre konflikter.

Vi har sett att med smågrupper har vi kunnat möta de olika barnens behov vid undervisnings/lärande situationer. Vi har sett och hört vad som har intresserat barnen och anpassat undervisningen efter det.

Vi har dokumenterat både utifrån grupper för att se vad vi har behövt undervisa i men även utifrån det enskilda behovet hos barnen. Vi har sedan reflekterat och analyserat i arbetslaget samt pratat med specialpedagogen om hur vi arbetat och ska arbeta vidare med barnen.

Analys:

Genom våra samtal med rektor, vårdnadshavare, och specialpedagog har vi tillsammans provat och hittat olika strategier för att anpassa och underlätta vår miljö under barnens vistelsetid på förskolan. Vi anser att vi har fått bra verktyg och möjliga aktivitets idéer för att möta alla barn på bästa sätt i deras utveckling. Vi tror att genom anpassningar i verksamheten utifrån handlingsplanerna har vi kunnat skapa en lärandemiljö som har varit positiv för utvecklingen hos barnen. Vi anser även att vi genom att vi har arbetat efter handlingsplanerna har fått en tryggare barngrupp som har resulterat i en lugnare barngrupp. Vi har skapat samma struktur på dagarna för att underlätta övergångar. Genom att vi använt oss av bildschema för att förbereda inför nya aktiviteter upplever vi att övergångar och ingångar har blivit strukturerade och tryggare. Barnen har hunnit ta till sig och reflektera inför den nya aktiviteten. Utifrån detta arbetssätt anser vi att vi på ett bra sätt har kunnat möta barnen på den nivå barnen har befunnits sig i både i undervisnings- och lärsituationerna vid både planerade och spontana tillfällen.

Resursen anser vi har skapat möjlighet att arbeta med barnen i små grupper utefter barnens behov. Genom resursen har vi även haft möjlighet att skapa de extra anpassningar som har behövts för dagen. Detta anser vi har gynnat barnen och gett barnen tillgång till närvarande pedagoger som stöd i interaktioner med de andra barnen men även vid undervisningssituationer. Detta anser vi har skapat en bra grund för barnen att utvecklas ifrån. Vi har även anpassat lämningar och hämtningar för att vi vill att dagarna ska starta/avslutas positivt.

Vi anser att paus och vila har behövts för att vi har sett ett behov av att få barnen att komma ner i varv och skapa återhämtning. I och med detta har vi sett att barnen har orkat dagarna bättre, undervisnings-lärsituationerna har blivit bättre och konfliktsituationerna har minskat.

Vi anser att genom att vi har dokumenterat och reflekterat har anpassat verksamheten utifrån barnen. Det har gett barnen det stöd de har behövt och den undervisning som har varit anpassad till deras utveckling.

Åtgärd för utveckling

1. Skapa struktur i att använda oss av samma vardagsrutiner på båda avdelningarna (vem gör vad och när). Bygga upp en gemensam mall/rutin på första planeringskvällen.

Organisation och struktur

Hur har ni organiserat er och arbetat för att ni ska vara 1 förskola?

Insats:

- Vi har haft gemensamma öppningar och stängningar
- Vi har knutit kontakt med alla vårdnadshavare på förskolan för att lämningar och hämtningar ska ske på ett bra sätt oavsett vilken pedagog som är på plats.
- Vi har slagit ihop hela förskolans barn för att ge varandra tid för avdelningsplaneringar.
- Vi har haft gemensamma kvällsplaneringar.
- Vi har sett över hela husets barnantal vid frånvaro av personal.
- Vi har haft gemensamma aktiviteter, (jul, påsk och på olika lov).
- Vi har tagit med alla barn på promenader till skogen.

Resultat:

Barnen och vårdnadshavarna har fått bekanta sig med våra lokaler och våra miljöer både inomhus och utomhus genom att vi har samarbetat i huset med öppningar och stängningar. Barnen har blivit trygga med alla pedagoger på förskolan. Vi har sett att barnen känner alla pedagoger och att det inte har spelat någon större roll för barnen/ vårdnadshavarna vilken pedagog som har varit på plats vid hämtning och lämning. Vi har haft avdelningsplaneringar på måndagar och fredagar. Vi har vid dessa tillfällen hjälpt varandra att ta hand om varandras barn. På våra kvällsplaneringar har vi kunnat planera för gemensamma aktiviteter samt strukturera upp vardagen och våra rutiner. Vid personalfrånvaro så har vi alltid sett över barnantalet på hela förskolan för att se om det har funnits behov av vikarie, för att därefter placera ut pedagogerna. Vi har firat högtider gemensamt och gjort gemensamma aktiviteter på hela förskolan. Barnen har varit positiva till promenaderna till skogen och de yngre barnen har interagerat med de äldre barnen och lekt i skogen. Vi kan se att barnen känner varandra på de olika avdelningarna och att det har blivit gruppkonstellationer över avdelningarna.

Analys:

Det känns som vårt arbete mot en förskola har gått framåt. Eftersom vi har haft gemensamma öppningar och stängningar har det resulterat i att barnen har känt en större trygghet hos alla vuxna men även mot sina vänner. Vi anser att vårt arbetssätt där vi har arbetat på båda avdelningarna samt att vi har placerat ut pedagogerna efter behov vid frånvaro har skapat en trygghet i att vi pedagoger känner alla barn och kan gå in och arbeta på vilken avdelning som helst. Detta har varit en stor fördel när vi har haft hög frånvaro. Vi anser att genom att vi har mötts upp i gemensamma aktiviteter har vi stärkt dessa band i att vara en förskola. Vi tror att vårdnadshavarna är trygga i att lämna barnen till den pedagogen som tar emot. Vi anser att sammanslagningen på måndagar och fredagar samt genom gemensamma öppningar och stängningar har skapat band mellan avdelningarnas barn. De äldre barnen har blivit väldigt omhändertagande mot de yngre och det har skapats nya gruppkonstellationer där alla barnen har lekt tillsammans. Vi anser att det har varit en framgångsfaktor att använda sig av kvällsplaneringarna för att diskutera verksamhetens rutiner och struktur så att inte den tiden tas från barngrupp.

Åtgärd för utveckling:

1. Ge barnen möjlighet till interaktion med alla barn på förskolan på utevistelsen under dagen. Styrda aktiviteter i tvärgrupper och göra medvetna gruppkonstellationer i lek.

Hur tar ni vara på tiden under hela dagen så att ni exempelvis får möjlighet till planering?

Insats:

- Vi arbetar tillsammans så att olika personer kan få möjlighet till planering.
- Förskollärartimmen har utvecklats så att det är en timma avdragen på schemat under veckan så får förskolläraren ska använda den arbetstiden utanför tiden i barngruppen.
- Vi har två som går läsluftet. Som har en timma per modul för förberedelse.
- Vi har en som har IKT-ansvar.
- Vi har en som har beställningsansvar och fakturaansvar.
- Vi har försökt att ta tillvara på de gånger som någon av oss har kunnat stanna inne för att förbereda undervisningsmaterial och att dokumentera verksamheten.
- Vi har använt tiden innan barnen har kommit på morgonen samt efter att barnen har gått hem då vi har haft arbetstid men det har varit barnfri tid till saker som behöver göras/förberedas i verksamheten.

Resultat:

På en del eftermiddagar har vi skapat tid för enskild planering om det har funnits förutsättningar för det utifrån barngruppen. Det nya med förskollärartimmen har fungerat bra. Läsluftet har vi planerat ihop i arbetslaget. Hela arbetslaget har läst texten och planerat aktiviteten tillsammans. Efter genomförandet har arbetslaget reflekterat över hur det har gått och ansvarig pedagog har skrivit minnesanteckningar för att delge de andra på mötena. IKT-ansvarige har varit iväg på möten. För planering och att skriva minnesanteckningar har tid använts innan och efter att barnen har kommit och gått under schemalagd arbetstid. Beställning/faktura-ansvarige har använt morgontid när det varit barnfritt eller eftermiddagar när det har varit få barn eller barnfritt. Vi har försökt att ta tillvara på olika tillfällen under dagen för att förbereda verksamhetens aktiviteter. Vi har haft tid till att plocka undan material samt för att ställa iordning på avdelningen, se över veckans bemanning, förbereda för nya aktiviteter samt läsa och svara på mail och teams när det varit barnfritt.

Analys:

Vi anser att det finns utrymme för att hjälpa varandra ännu mer över avdelningarna. Vi behöver bli bättre på att berätta att vi behöver tid till att genomföra olika uppdrag. Vi anser att genom ändringen i schemat har det skapat ett bra alternativ till förskollärartimmen. Nu förlägger vi den utanför arbetet i barngrupp men på arbetstid. Läsluftet har vi planerat ihop i arbetslagen och det har varit en pedagog från varje avdelning som har medverkat på träffarna. Detta har gett oss nya ögon att se med och det har varit uppskattat av oss pedagoger. IKT-ansvarige och beställning/faktura-ansvarige har tagit tillfällen till planering, mm under barnfri tid, tex på morgonen och eftermiddagar.

Åtgärder för utveckling:

1. Bli bättre på att tala om att man behöver planering/reflektionstid. Se och använda tiden som uppstår under dagen/veckan ännu mer effektivt än idag.

Sammanfattande analys och reflektion av rektor

Stora delar av läsåret 2021 - 2022 fortsatte Coronapandemin att dominera samhället och påverkade oss alla på många sätt både på arbetet och privat. Vi hade nu sedan förra läsåret en del värdefull kunskap och erfarenheter som vi kunde dra nytta av i vårt uppdrag i vårt sätt att tänka och förhålla oss. Till skillnad mot förra läsåret ”ställde vi inte in” exempelvis föräldramöten, föräldraråd, samtal ”nu ställde vi om” och genomförde de i digital form vilket kändes som en positiv utveckling och ett bra alternativ när situationen var som den var. Tekniken var med oss och vi hade en teknisk utrustning som fungerade bra för våra ändamål. En stor eloge till både personal och vårdnadshavare som anpassade sig och snabbt kunde ställa om till digitala möten. Hos pedagogerna ser vi idag en stor skillnad i både trygghet och kompetens i att genomföra samtal och möten digitalt så inte något ont som inte för något gott med sig.

Karlsborgs kommun följer Folkhälsomyndigheternas rekommendationer. Vi har i övrigt arbetat efter framtagna rutiner och har en organisation för att leda arbetet. Exempel på åtgärder som vidtogs på förskolan på grund av pandemin har varit att rektorerna har arbetat fram en handlingsplan för att underlätta arbetet när det saknas personal, omfördelat personal mellan förskolorna, ökad kommunikation mellan rektor och pedagoger, flyttat ut undervisningen utomhus, genomfört APT m.m. digitalt via Teams, ändrade riktlinjer för inskolning samt hämtning/lämning på förskolan, ökad samverkan mellan avdelningarna. Det här läsåret behövde vi enbart på grund av bemanningen gå ut med en vädjan 3 dagar till de vårdnadshavare som hade möjlighet att inte lämna sina barn förskolan att inte göra det vilket blev ett enormt gensvar på hos vårdnadshavarna som direkt hjälpte till och följde vår vädjan. Även om det har varit ett mycket speciellt läsår och en tuff utmaning på många olika sätt både för pedagoger och ledning så har det så här i efterhand ändå fungerat och vi har kunnat erbjuda förskola och en god utbildning även under pandemin även om vi har fått anpassa undervisningen och ställt om vår planering många dagar när många personal eller barn varit sjuka. Pedagogerna ska ha en stor eloge för hur de har arbetat under pandemin.

Vi har även i år fortsatt med att det har varit två pedagoger som skrivit kvalitetsarbetet vilket har fungerat bra och pedagogerna har även i år varit självgående i processen och varit noga med att följa den tidsplanen som har getts ut. En gång har de träffat rektor för att stämma av och diskutera det de har skrivit. Underlaget som kom in i år på utvärderingarna var bättre än tidigare år men det kan fortfarande bli ännu bättre och till nästa år ska rektorn ha som målsättning att vara delaktig när utvärderingarna görs. Vi ska också arbeta mer med begreppen insatser, resultat, analys och åtgärd för utveckling under våra pedagogiska diskussioner så att alla får en högre kompetens om de olika begreppen.

Till nästa år är målsättningen att göra fler personal delaktiga i processen och i själva skrivandet av arbetet eftersom de som har gjort detta har uttryckt en ökad kunskap och förståelse just i den processen. Därför vill vi till nästa år prova att förskolans personal delas in

i mindre grupper (lite som vi gör med utvärderingarna) och att varje grupp får ansvara för ett område var i rapporten.

Höstterminen 2019 startade förskolor och skolor i Karlsborg upp Vklass, kommunens gemensamma Lär plattform vilket blev en omställning i och med att allt nu sker digitalt såsom in/utcheckning av barn, nyheter och dokumentation. En stor fördel för förskolan var att man sedan tidigare har använt sig av Pluttra som dokumentationsverktyg vilket gjorde att pedagogerna snabbt tog till sig Vklass. Vårdnadshavarna uttrycker att det är positivt med Vklass och lätt att ta del av information och väldigt roligt att få ta del av den dokumentationen som läggs ut. Vi har använt oss av likvärdiga mallar för planering och reflektion som en del av vårt systematiska kvalitetsarbete. En positiv utveckling var att vi under året fick hjälp (genom IT) med att hitta ett fungerande sätt för att lägga upp längre filmer i Vklass vilket länge har varit ett önskemål från pedagogerna. Till nästa läsår ska vi/kommunen förstärka nätverket på förskolorna för att få en bättre uppkoppling och pedagogerna ska även lägga mer tid på att handleda vårdnadshavarna i Vklass under inskolningen. Ett utvecklingsområde är att informationen om Vklass finns på fler språk för att underlätta för familjer som har annat modersmål än svenska.

Förskolan har deltagit i kompetensutvecklingen läsllyftet vilket har gett ett positivt resultat hos både barn och pedagoger. Kommunens talpedagog (Sanna Elander) har varit handledare med ett stort engagemang och inspiration. En pedagog/avdelning har gått på träffarna. Det har varit en grupp för dem som har arbetat med de äldre barnen och en grupp med de som har arbetat med de yngre barnen. I år har hela arbetslagen varit mer delaktiga i läsllyftet och uppgifterna kring läsllyftet och inte enbart de som har gått på träffarna vilket har varit en positiv utveckling mot förra året. De kollegiala träffarna som läsllyftet har medfört har varit mycket givande och gett pedagogerna mycket kunskap från de andra pedagogerna som arbetar på de andra förskolorna. Det här läsåret har man arbetat efter modulen ”matematik och språkutveckling”. På förskolan har man nu efter läsllyftet sett att pedagogerna har fått ökad kunskap och fått nya metoder för hur man kan arbeta med matematik och språkutveckling. Vi kan också se ett ökat intresse och engagemang genom läsllyftet om hur man kan arbeta med barnens matematik och språkutveckling på förskolan. Läsllyftet kommer att fortsätta även till nästa läsår och med Sanna som handledare men då med modulen ”Natur, teknik och språkutveckling”.

Förskolan Vätterskolan har valt att arbeta med *”förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande”* som ett prioriterat mål under läsåret.

Förra året arbetade vi på förskolan tillsammans fram två nya ledord samt en ny vision som ska genomsyra såväl miljöer som utbildningen på Vätterskolan från höstterminen.

Förskolans ledord: *Nyfikenhet och närvarande möten*

Förskolans vision: *På förskolan möter vi varandra med nyfikenhet i närvarande möten.*

Till nästa läsår behöver vi (förslagsvis på APT) konkretisera dessa ledord och vision och arbeta för att dessa ord verkligen har en samsyn på förskolan men också att de blir levande och genomsyrar vårt arbete på riktigt.

Som en arbetsmiljöåtgärd för pedagogerna har vi rektorer under året gått med i ett projekt genom AME, "breddad rekrytering". Det handlar om att personer som idag står långt ifrån arbetslivet får en möjlighet att få en anställning på förskolan med uppdraget att utföra diverse kringssysslor som inte kräver en pedagogisk utbildning. Arbetsbeskrivningen är framtagen tillsammans med våra fackliga ombud. Projektet finns i dagsläget ekonomiska medel till hela 2022. Projektet har slagit väl ut och vi har fått positiva och engagerade personer till förskolorna som avlastar ordinarie personal. Nu är vi igång fullt ut på tre förskolor, varav Vätterskolan är den ena. Målsättningen är att samtliga förskolor och då även Myran (som saknar idag) ska få en person som får uppdraget "förskole assistent".

Efter önskemål från Lärarförbundet har vi under läsåret startat igång lokal samverkan på förskolan. Vi kör gemensamt för alla förskolor med en representant från Lärarförbundet och en från Kommunal vilket har fungerat bra. Till nästa läsår kommer vi att utöka den här samverkan med fler möten/år.

Under läsåret har hela förvaltningen med hjälp av förvaltningens IKT strateg byggt upp tekniken på förskolor och skolor samtidigt som vi har upprättat en digitaliseringsplan och en plan för framtida inköp. Det finns nu avsatta medel för IKT. Genom detta har vi byggt upp en bra teknikpark och till nästa läsår behöver vi utveckla HUR vi arbetar med digitalisering utifrån läroplanen och som en naturlig del i utbildningen.

Till nästa läsår behöver vi arbeta ännu mer som en förskola på Vätterskolan och arbeta mer över avdelningarna. Idag sker detta oftast när någon personal är frånvarande men nu behöver vi göra det också utifrån barnens intresse och pedagogernas olika styrkor och kompetenser. En förändring som görs inför höstterminen för att uppnå detta syfte är att minimera avdelningsgränserna och arbeta mer tillsammans genom ett gemensamt schema och att all personal arbetar mer med alla barn under veckan. På det viset blir det också mer naturligt att dela upp grupperna i mindre grupper och andra konstellationer än bara avdelningsvis. Att dela upp barngrupperna under hela dagen är något som kan utvecklas både i lek och planerade målstyrda aktiviteter inne som ute och utanför förskolans gård.

Som rektor behöver jag arbeta med mer begreppsdiskussioner på APT för en högre kompetens och en bättre samsyn pedagoger emellan. Vi behöver konkretisera vår läroplan, vad innebär våra styrdokument i verkligheten och vad ställer det för krav på oss som pedagoger? Att få en samsyn och förståelse för vårt uppdrag och vår läroplan tror jag är grunden för en god samverkan och en framgångsfaktor på förskolan för både barn och personal utifrån måluppfyllelse, arbetsmiljö och trivsel.

Vi vill också utveckla det kollegiala arbetet mellan förskolorna, hitta fler forum och möjligheter för ett kollegialt lärande mellan förskolorna men också återgå till auskultation där pedagogerna får möjlighet att byta förskola med varandra för en dag för att få inspiration och kunskap från andra.

Till nästa läsår har förvaltningen arbetat fram ett tema för kompetensutvecklingsdagarna. Temat för läsåret 2022 - 2023 är psykisk hälsa. Förhoppningsvis kan vi återigen till nästa läsår få möjligheten att ta del av inspiration genom föreläsningar, studiebesök m.m. som är så värdefullt för en utveckling i vårt arbete på förskolan.

Vi ser fram emot ett spännande läsår 2022/2023 med nya utmaningar.

Helena Dahlqvist, rektor för förskolan i Karlsborg